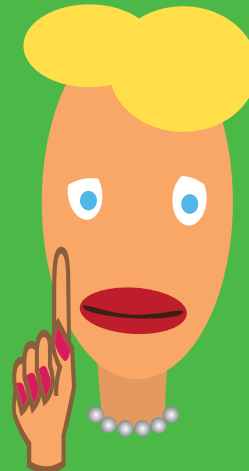

WAT BEWEEGT JE STUDENT?

Werken met studenttypen
voor meer studiesucces

Martin de Boer

Anne-Lise Kamphuis

Colofon

Dit is een uitgave van:
Hogeschool Utrecht
Kenniscentrum Innovatie en Business
Lectoraat Marketing, Marktonderzoek en Innovatie
Postbus 85029
3508 AA Utrecht
Vormgeving: Troost communicatie, Utrecht

Meer informatie

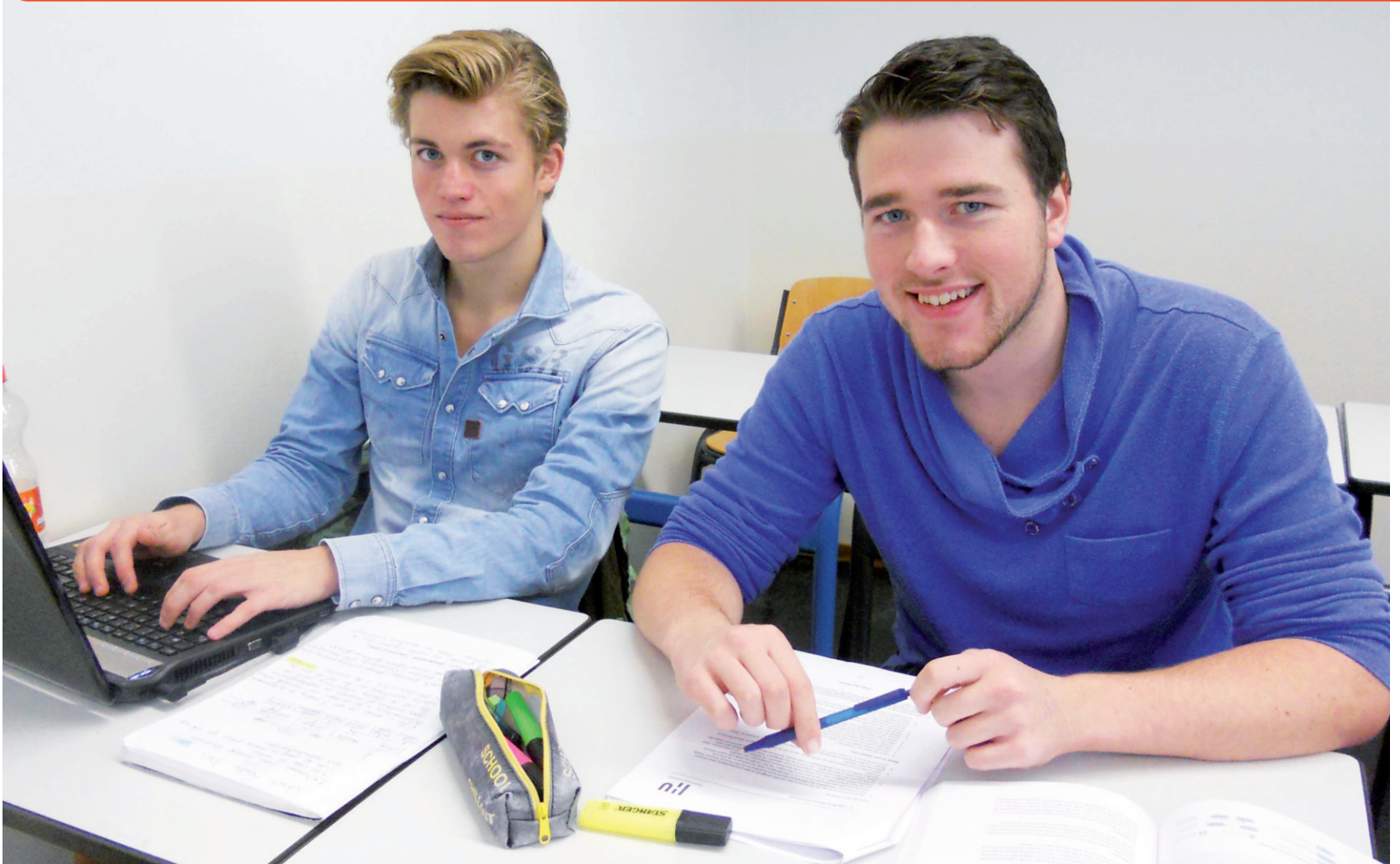
Dr. Martin J.M. de Boer
E-mail: martin.deboer@hu.nl
Telefoon: (088) - 481 64 06
www.onderzoek.hu.nl > Kenniscentra > Kenniscentrum Innovatie & Business > lectoraat Marketing, Marktonderzoek en Innovatie
Dit werk is gelicentieerd onder een Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken 4.0 Internationaal licentie.
Bezoek <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/> om een kopie te zien van de licentie.
Fotografie: alle rechten voorbehouden.

INHOUDSOPGAVE

Persoonlijke oriëntaties van studenten doen er toe	4
De drijfveren van studenten	6
De 4 studenttypen	8
Wat betekent dit voor didactiek en begeleiding?	16
Aan de slag met de studenttypen	18
Studenten (laten) bewegen	20
Dankwoord	20

VOORWOORD

Een visie op onderwijs is een visie op leren en dus een visie op de student. Het is belangrijk dat onze visie aansluit bij onze studenten; dat onze studenten weten wat van hen verwacht wordt als ze bij ons gaan studeren, en dat wij op onze beurt aan hun verwachtingen voldoen. Alleen dan kan ons onderwijs de natuurlijke leerbehoefte en motivatie van studenten ondersteunen. En alleen dan kunnen we hen begeleiden en faciliteren om maximale leeropbrengsten te behalen.

De maatschappij ontwikkelt zich voortdurend en dus ook onze visie op onderwijs. Leren wordt immers ingekleurd door de wereld waarin we leven: de uitdagingen waar we voor staan, nu en in de toekomst. Complexe vraagstukken op het gebied van onderwijs, energie, economie, rechtvaardigheid en leefomgeving vragen om creatieve en innovatieve probleemoplossers. Die moeten kritisch kunnen denken, ethisch handelen en multidisciplinair kunnen samenwerken. Kennis of vaardigheden zijn alleen van waarde als ze op het juiste moment ingezet kunnen worden. Het leren als kernwaarde staat tegenwoordig dan ook centraal. Leren is onder te verdelen in de waarde van het leren zelf, de resultaten die je daarmee behaalt en persoonlijke ontwikkeling door de impact ervan op het bewustzijn. Leren in de 21e eeuw is een dynamisch en persoonlijk proces, dat niet stopt aan het eind van een opleiding. Niet langer de leerstof staat centraal, maar het aansluiten bij de leef- en werkwereeld van studenten en bij hun persoonlijke ontwikkeling en motivatie.

Dé student bestaat dus niet en daarom werkt een '*one size fits all*'-onderwijsconcept niet. Dit boekje helpt ons bij het zoeken naar aansluiting bij onze studenten en hun individuele leerprocessen. De kijk op diversiteit die hier wordt geïllustreerd is degelijk onderbouwd door onderzoek. De Boer en Kamphuis bekijken studenten in het bredere perspectief van hun persoonlijke oriëntatie. Die benadering inspireert. Het nodigt ons uit te kijken naar de student als persoon en moedigt de dialoog aan in de professionele, creatieve zoektocht naar de juiste pedagogisch-didactische keuzes.

Ik hoop en verwacht dat deze manier van kijken ons stimuleert en uitdaagt om nieuwe vormen en oplossingen te vinden waarmee we nog meer studenten kunnen voorbereiden op een succesvolle loopbaan als professional, en hen kunnen helpen groeien als gewaardeerde burgers.

Jan Bogerd MBA

College van Bestuur, Hogeschool Utrecht

PERSOONLIJKE ORIËNTATIES VAN STUDENTEN DOEN ER TOE

Hoe effectief is ons onderwijs? En: zullen onderwijsvernieuwingen zoals blended learning of flipping the classroom tot meer studiesucces leiden? Wij denken dat het beantwoorden van deze vragen niet zo eenvoudig is. Want dé student bestaat niet. Een uniform aanbod van onderwijs en van didactiek en begeleiding zal verschillende effecten hebben op het studiesucces en de tevredenheid van verschillende 'typen' studenten. We werken in dit boekje de kenmerken van studenten uit die ertoe doen en waar met een passende didactiek en begeleiding op kan worden ingespeeld voor meer studiesucces.

In dit boekje presenteren we onze kijk op diversiteit. Die willen we delen met docenten, studieloopbaanbegeleiders en iedereen die zich bezig houdt met onderwijsontwikkeling en -beleid. We denken dat de toepassingsmogelijkheden ook kunnen inspireren om er in de eigen opleiding mee aan de slag te gaan.

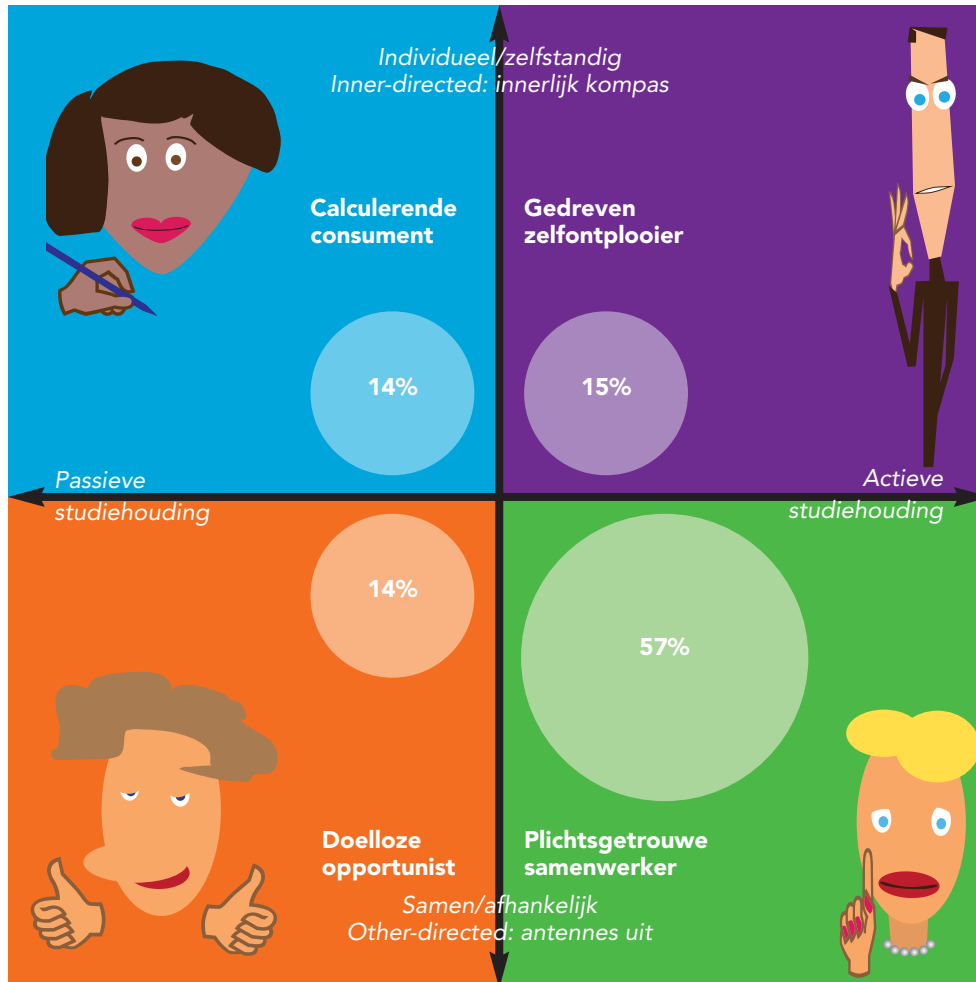
Diversiteit betekent voor ons dat we ons richten op de motivaties en drijfveren van studenten, op hoe ze in het leven staan en wat studie daarin voor hen betekent. We kijken naar hun persoonlijke oriëntaties en hoe die tot uitdrukking komen in hun studiehouding en studiegedrag. We onderzoeken wat hun behoeften zijn in de onderwijscontext en hoe het onderwijs daarop kan aansluiten met een vraaggestuurde aanpak, voor een beter studiesucces.

Met deze kijk op diversiteit - met als doel: inzicht verkrijgen in welke didactiek en begeleiding goed zijn voor de verschillende studenttypen - richten we ons dus niet op verschillen in vooropleiding, geslacht, leeftijd of culturele achtergrond. En ook niet op leerstijl, competenties of capaciteiten. We brengen de studenttypen in beeld als persona's, die een samenhangend beeld geven van de drijfveren en motivaties en houding en gedrag van de studenten, in relatie tot hun opleiding. We doen dit omdat we zien dat er tussen onze studenttypen grote verschillen zijn in studiesucces. Persoonlijke oriëntaties zijn daarin dus in belangrijke mate bepalend. We laten in dit boekje zien dat de persoonlijke oriëntatie van een studenttype aanknopingspunten biedt voor didactiek en begeleiding die juist voor dat studenttype tot meer studiesucces zullen leiden.

Tot slot: door het studiesucces van de studenttypen systematisch te volgen, kunnen we ook de effecten van onderwijs(vernieuwingen) op de verschillende studenttypen gaan onderzoeken. Zo kunnen we komen tot evidence-based vraaggestuurd onderwijs, gericht op de verbetering van studiesucces voor alle studenttypen of – afhankelijk van het beleid – van een selectie daarvan.

DE DRIJFVEREN VAN STUDENTEN

We willen docenten inzicht geven in de beleavingswereld van de studenten, om hun handvatten te bieden voor begeleiding en didactiek die de student in staat stellen het beste uit zichzelf te halen. Om daarvoor een model te ontwikkelen, moesten we de verschillende persoonlijke oriëntaties van studenten achterhalen. Daarvoor hebben we een open inductieve benadering gehanteerd, dus zonder uit te gaan van een vooraf gegeven model.¹ De studentenpopulatie die we onderzochten, bestaat uit propedeusestudenten van de Faculteit Economie en Management van Hogeschool Utrecht.

De lector:

"Steeds meer bedrijven gebruiken klanttypen om hun klanten een gezicht te geven. Dit vergroot het inlevingsvermogen in die klanten, en inleven is nodig om een werkelijk klantgedreven organisatie vorm te geven. Onze studenten zijn onze klanten."

Dr. Gerrita van der Veen, lector Marketing, Marktonderzoek & Innovatie bij Hogeschool Utrecht

Kwalitatieve studie

We hebben docenten en studieloopbaanbegeleiders gevraagd wat zij aan (verschillen tussen) studenten waarnemen in houding, gedrag en behoeften, en of ze bepaalde typen studenten kunnen beschrijven. De uitkomsten hebben we meegenomen als topics in open interviews met studenten. Op basis van deze interviews hebben we een kwalitatief segmentatiemodel van zeven studenttypen opgesteld. Dit model was input voor een creatieve sessie met weer andere docenten om de studenttypen verder in te kleuren.

Kwantitatieve studie

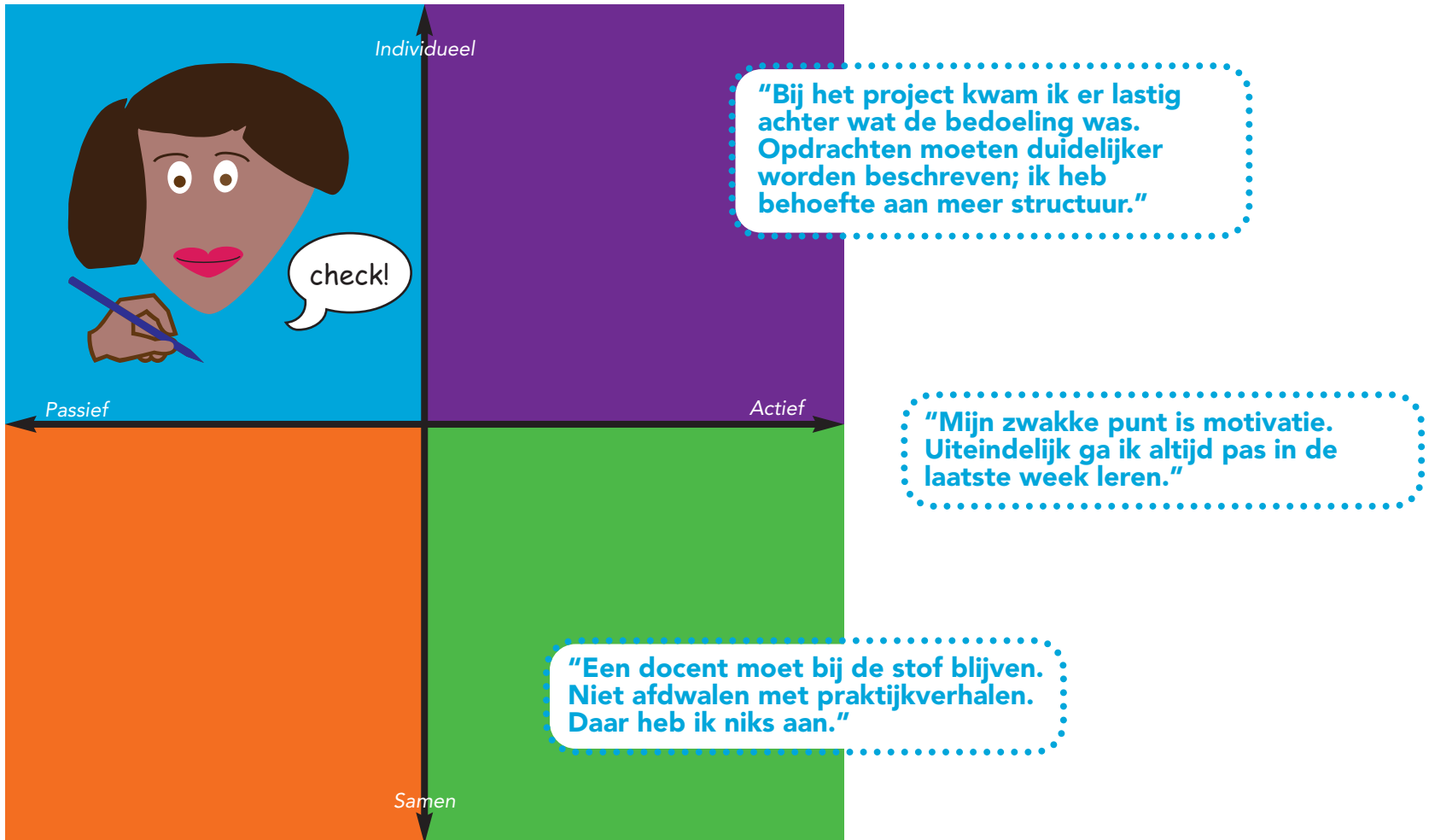
Op basis van dit kwalitatieve model hebben we een vragenlijst² opgesteld met circa veertig stellingen met een zevenpuntschaal ('zeer oneens' tot 'zeer eens'). Voorbeelden van stellingen zijn: *ik vind het belangrijk dat ik persoonlijke aandacht krijg van docenten; ik vind het belangrijk dat ik word uitgedaagd*. Door middel van een clusteranalyse zijn we uiteindelijk gekomen tot 4 studenttypen: Plichtsgetrouwe samenwerkers, Gedreven zelf-ontplooiers, Doelloze opportunisten en Calculerende consumenten.

De hoofdkenmerken van de studenttypen

Door te analyseren waarin studenttypen van elkaar verschillen en waarin ze overeenkomen, hebben we twee assen kunnen benoemen waarlangs de vier studenttypen in de vier kwadranten worden geplaatst³:

- de verticale as die aangeeft in hoeverre studenten graag samenwerken, zich afhankelijk opstellen, gericht zijn op anderen;
- de horizontale as die de studiehouding van studenten aangeeft.

- 1 Er zijn eerder segmentatiemodellen ontwikkeld van jongeren in relatie tot studeren en die zich richten op houding ten opzichte van specifieke onderwerpen. Ons model is ontwikkeld voor de specifieke groep jongeren die aan de propedeuse van een hbo-studie begint en brengt de kenmerken in kaart die handvatten bieden voor didactiek en begeleiding bij alle aspecten van hun studie.
- 2 De drijfverenvragenlijst werd ingevuld door 1246 studenten. Daaraan was een aparte gevalideerde vragenlijst gekoppeld waarmee onder andere persoonlijkheidskenmerken worden gemeten. De scores op deze extra vragenlijst bevestigen de kenmerken en het beeld van de studenttypen dat we hadden bepaald op basis van de drijfverenvragenlijst. Tevens werden sociaal-demografische kenmerken gemeten.
- 3 De percentuele verdeling van de studenttypen is een indicatie en geldt voor de propedeusestudenten van de Faculteit Economie en Management van Hogeschool Utrecht. De percentages verschillen per opleiding.

DE CALCULERENDE CONSUMENT

Studeren = papiertje halen

- Studeert omdat het moet
- Doel: 'diploma' halen
- Wil precies weten wat er nodig is ('wat moeten we leren voor het tentamen?')
- Studeert oppervlakkig
- Besteedt zo min mogelijk tijd op school, doet geen extra dingen
- Functionele, instrumentele houding t.o.v. opleiding: resultaat gaat boven relatie

Sterkten (volgens docent)

Meestal: doet wat moet

Houdt zich aan eisen en kaders van een opdracht

Zwakten (volgens docent)

5,5 is goed genoeg

Geen eigen inbreng, passief

Minimale inspanning, maximale afwezigheid

Weinig motivatie

Houding in de les

Stelt geen/nauwelijks vragen

Kan in de les afhaken en op mobiel/laptop bezig gaan of kletsen

Kan brutaal zijn

De docent:

"Anonieme studenten waarvan je geen hoogte kunt krijgen. Je kent ze omdat ze vaak net een voldoende halen of per e-mail met je in discussie gaan. Vaak ongeïnteresseerd in de propedeuse maar in de hoofdfase kan een Calculerende consument migreren naar Gedreven zelfontplooier!"

SAMENWERKEN

Groepswerk

Groepswerk is alleen fijn als je daardoor zelf minder werk hebt

Taken verdelen: iedereen doet zijn deel (los van elkaar)

Neemt weinig initiatief, lage betrokkenheid

Doet het minimale, maar voert zijn deel meestal wel uit

Kan een meelifter zijn

Samenwerken op basis van functionele taakverdeling

Groep kan stok achter de deur zijn

Sterkten (volgens studenten)

Komt afspraken na (uit eigenbelang)

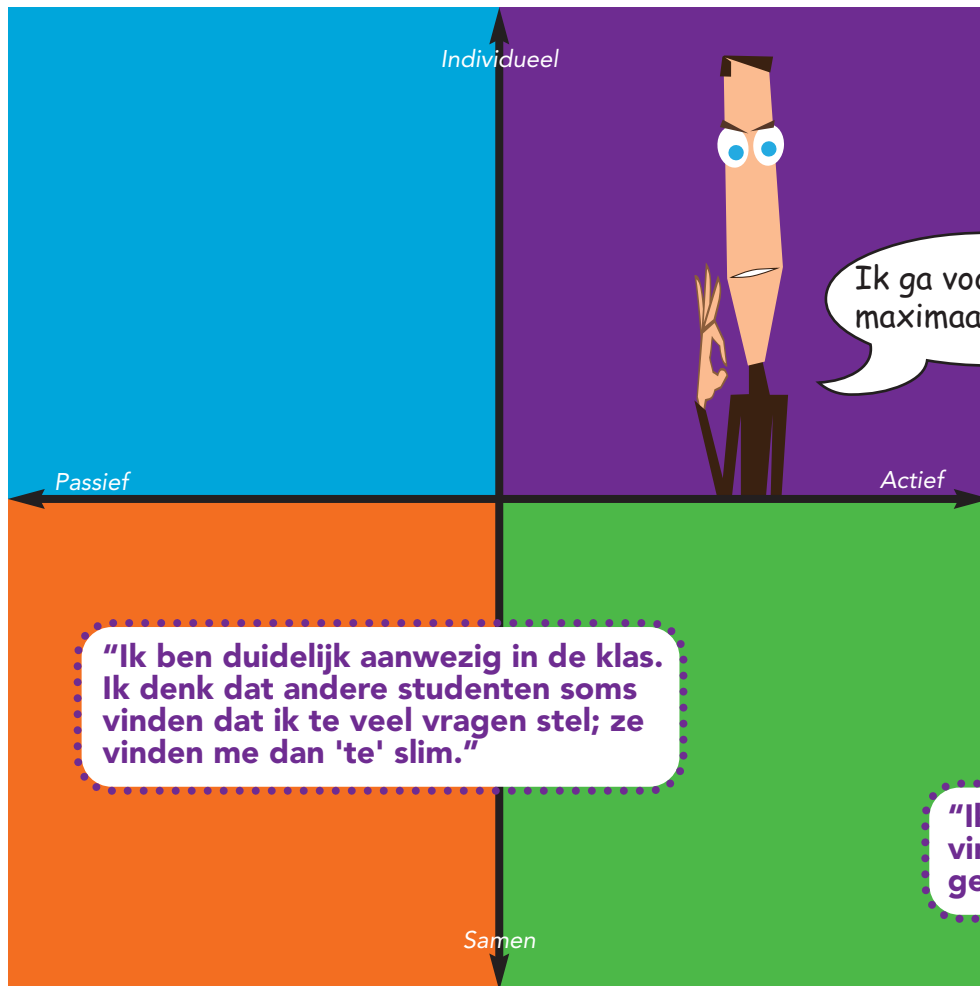
Doet wat hij moet doen (met minimale inzet)

Zwakten (volgens studenten)

Lage betrokkenheid, passief

Doet het minimale, niet enthousiast

Soms: saai, niet vriendelijk

"Ik vind het interessant hoe alle vakken samenkomen. Ik ben ook wel een streber; ik wil het echt begrijpen."

"Ik ben duidelijk aanwezig in de klas. Ik denk dat andere studenten soms vinden dat ik te veel vragen stel; ze vinden me dan 'te' slim."

"Ik vind studeren leuk. Wat ik minder vind, is dat je zelf niet zoveel te zeggen hebt. Je zit vast."

DE GEDREVEN ZELFONTPLOOIER

Studeren = alles uit jezelf halen

- Sterk gemotiveerd, wil goede kwaliteit leveren
- Wil goed worden in zijn vak, voorbereiden op carrière
- Heeft zelfvertrouwen
- Studeert effectief, geeft eigen leerproces vorm
- Daadkrachtig, pakt snel van alles op
- Doelgericht, vaart eigen koers
- Onderzoekend, ambitieus (wil de stof echt begrijpen)
- Gepassioneerd, wil worden uitgedaagd
- Wil excelleren (doet bijv. mee aan excellentie-programma)

Sterkten (volgens docent)

Enthousiast, ondernemend, actieve houding
Zelfstandige werkhouding
Vaak: kan goed presenteren
Echt geïnteresseerd in de stof

Zwakten (volgens docent)

Kan veeleisend en betweterig zijn
Mogelijk zelfoverschatting (tijd, zelfstandigheid)
Gaat soms te veel eigen gang in opdrachten
Mogelijk ongemotiveerd voor 'zinloze' dingen

Houding in de les

Actieve houding in klas
Assertief, zelfverzekerd
Komt met slimme vragen

De docent:

"De reguliere vakken boeien Max niet zo, behalve Marketing. Hij heeft er geen behoefte aan om hoge cijfers te halen en daar extra energie in te stoppen. Wel stopt hij energie in het Challengeprogramma, met personal skills, organiseren van een symposium, bedrijfsbezoeken."

SAMENWERKEN

Groepswerk

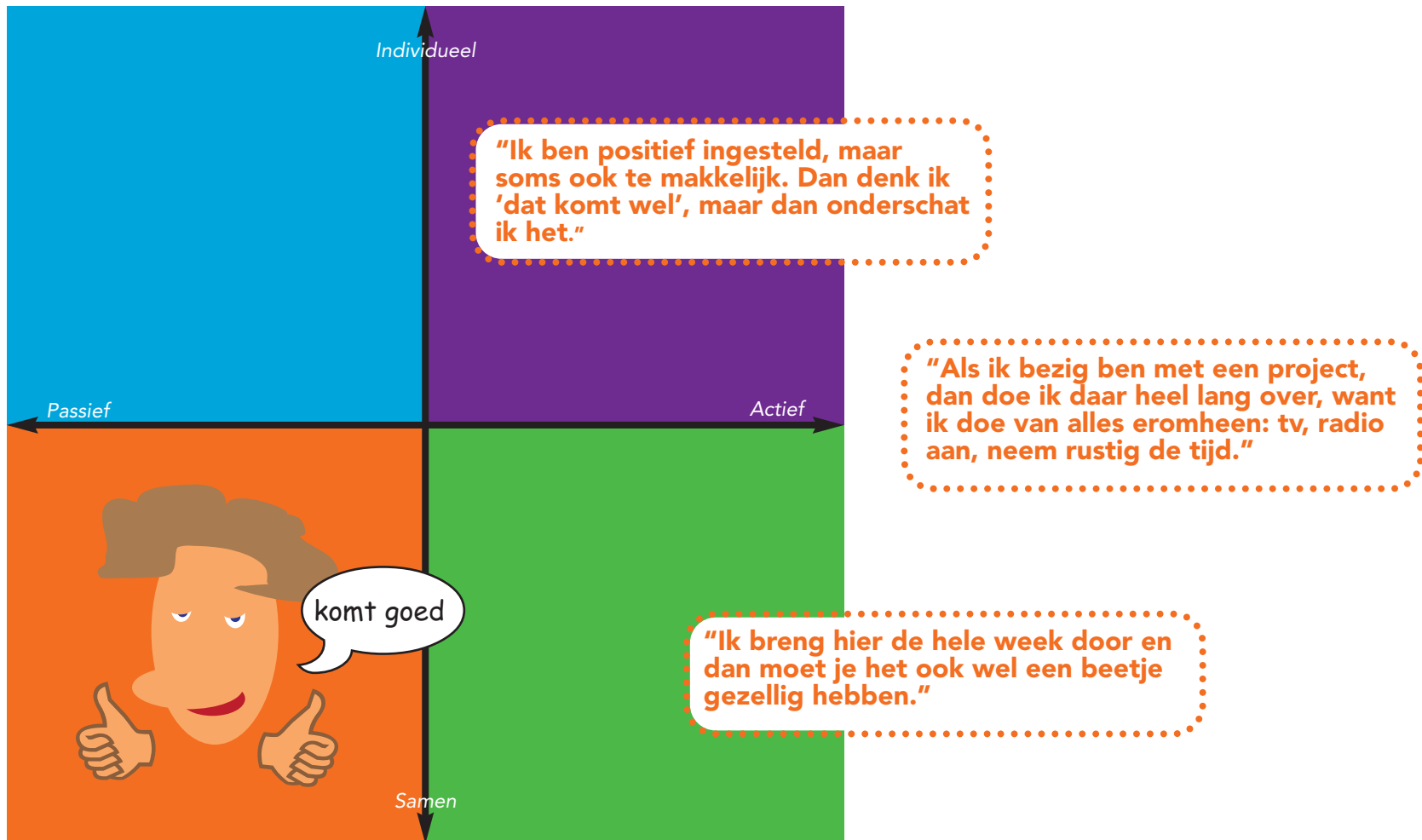
Werkt liever alleen (dan gebeurt het tenminste goed), tenzij je expertises kunt bundelen
Neemt de leiding
Actieve houding, neemt initiatief
Stoort zich aan meelifters en zwakke groepsleden, spreekt hen hierop aan
Functionele benadering/relatie

Sterkten (volgens studenten)

Aanpakker, enthousiast, energiek
Neemt initiatief, neemt de leiding
Ondernemend, 'goes the extra mile'
Levert goed werk

Zwakten (volgens studenten)

Kan veeleisend en kritisch zijn naar andere studenten
Gaat soms te veel eigen gang
Soms: streberig, arrogant
Kan 'hard' overkomen

DE DOELLOZE OPPORTUNIST

Studeren = de tijd van je leven hebben

- Studie is bijzaak
- Geen uitgesproken doel voor ogen
- Ongemotiveerd, ongedisciplineerd, onverschillige houding
- Zorgeloos: denkt dat het wel goed komt
- Wil lol hebben en genieten van het studentenleven
- Heeft wake-up-call nodig
- Moet in feite worden 'opgevoed'

Sterkten (volgens docent)

Soms: humor, sfeermaker

Kan zich ontwikkelen tot ander studenttype

Zwakten (volgens docent)

Neemt studie niet serieus

Haalt deadlines niet, levert niet

Meelifter

Geen discipline

Houding in de les

Gezapige houding

Kan voor zich innemen, charme

Kan ook brutaal/luidruchtig zijn, grote mond hebben

De docent:

"Zich er met een jantje-van-leiden van afmaken, niet op komen dagen, je moet ze opzoeken, ze zijn in de klas met de laptop bezig, het moet gezellig zijn in de klas, studentikoos, niet voorbereid, geinen, je moet ze opvoeden."

SAMENWERKEN

Groepswork

Vindt groepsopdrachten fijn, omdat je individueel dan minder werk hebt

Heeft groepsdruk nodig als stok achter de deur

Passieve houding, draagt weinig bij

Voelt zich niet verantwoordelijk naar groep toe

Meelifter, uiteindelijk wil niemand met ze samenwerken

Sterkten (volgens studenten)

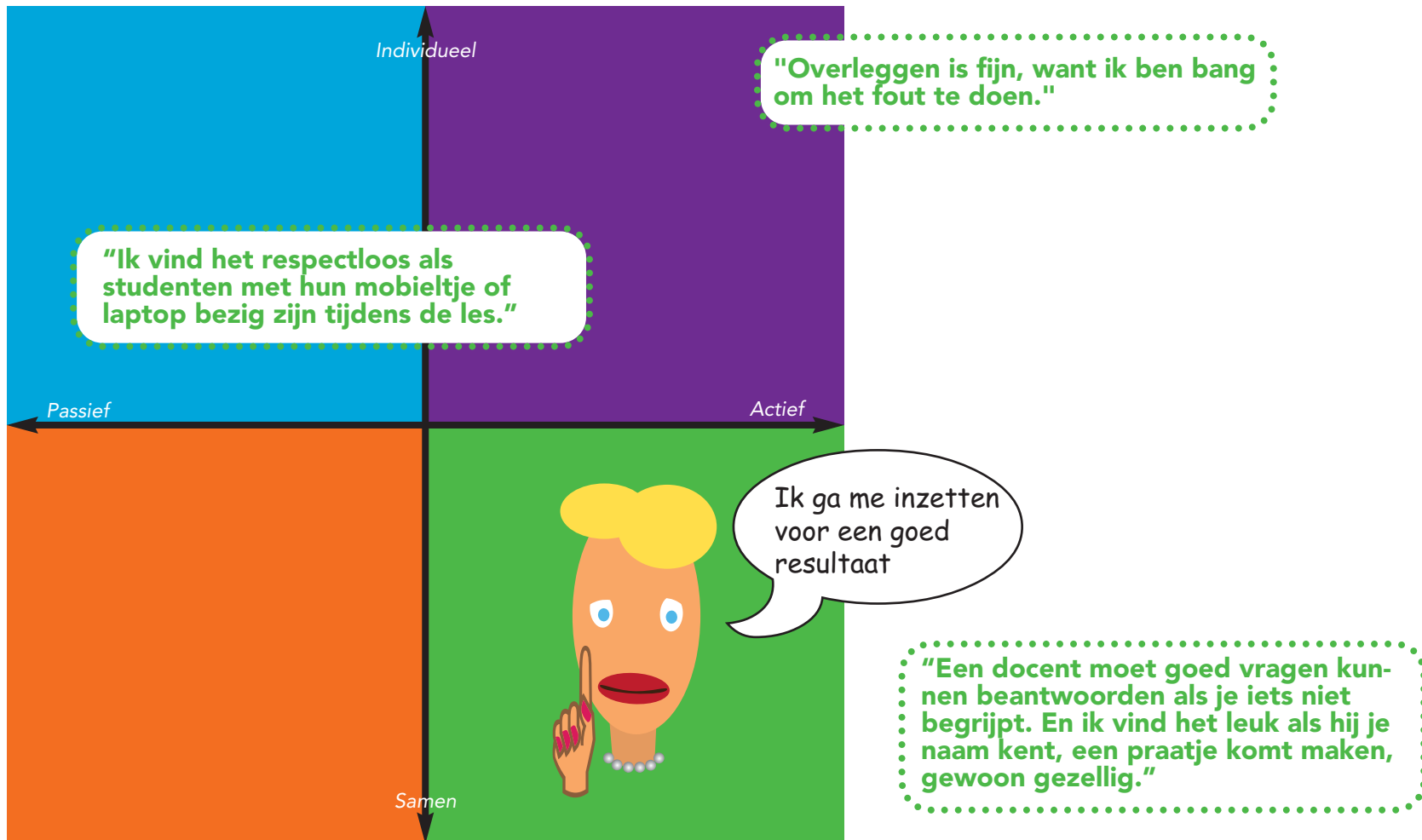
Soms: gezellig, humor, sfeermaker

Zwakten (volgens studenten)

Ongemotiveerd en passief

Meelifter

Onbetrouwbaar

DE PLICHTSGETROUWE SAMENWERKER

Studeren = het goed doen

- Studie is heel belangrijk, sterk gemotiveerd
- Ervaart druk om te presteren
- Wil aan verwachtingen voldoen
- Studeert grondig
- Goed georganiseerd, stuurt eigen leerproces
- Kan onzeker en perfectionistisch zijn
- Gericht op anderen: zoekt goedkeuring/bevestiging
- Kleurt binnen de lijntjes, wil niet te veel opvallen
- Vraagt veel om feedback (voor de zekerheid)
- Doet vaak extra dingen (klassenvertegenwoordiger, studentenpanel, etc.)

Sterkten (volgens docent)

School is belangrijk, gemotiveerd
Sociale en betrokken houding
Betrouwbaar, consciëntieus: voert opdrachten netjes uit
Vriendelijk, attent

Zwakten (volgens docent)

Stressgevoelig
Kan onzeker zijn, zich te afhankelijk opstellen (bijv. te veel feedback/begeleiding vragen)
Durft weinig initiatief te nemen om met eigen ideeën te komen

Houding in de les

Vriendelijk, netjes, respectvol
Doet actief mee

De docent:

"Hebben er moeite mee als meer aan hen wordt overgelaten, 'Is het zo goed?', 'Klopt de cursuswijzer wel?'; 'Is het goed als ik het voor de zekerheid ook hardcopy inlever?'; 'Hebt u het wel ontvangen?'; Stelt geen inhoudelijke vragen maar wel over het proces en wordt boos als iets niet helemaal duidelijk is."

SAMENWERKEN

Groepswork

Werkt graag samen: samenwerken is beter dan alleen werken
Vindt harmonie en gezelligheid belangrijk
Groep geeft bevestiging en feedback
Voelt zich verantwoordelijk
Vindt meelifers vervelend, maar zoekt de confrontatie niet op
Doet vaak het werk van anderen
Regelt dingen: maakt planning en taakverdeling

Sterkten (volgens studenten)

Sociaal, vriendelijk, gezellig
Harde werker
Betrouwbaar
Goed georganiseerd

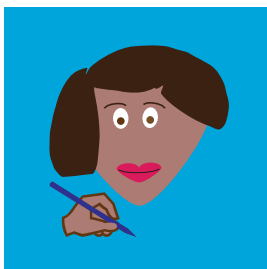
Zwakten (volgens studenten)

Kan onzeker en stressgevoelig zijn
Kan een controlfreak zijn
Wil het té goed doen
Stelt (te) veel vragen in de les

WAT BETEKENT DIT VOOR DIDACTIEK EN BEGELEIDING?

Ieder studenttype heeft een eigen behoefte aan de manier waarop hij les krijgt en begeleid wordt. Het zal docenten en slb'ers helpen als ze zich bewust zijn van de typologie, als ze de studenttypen kunnen herkennen en zich kunnen inleven in de manier waarop ze in elkaar zitten. Maar er is meer nodig.

We hebben als voorbeeld enkele ideeën uitgewerkt voor didactiek en begeleiding gericht op de studenttypen. Niet om letterlijk op te volgen, maar als richtinggevende tips.

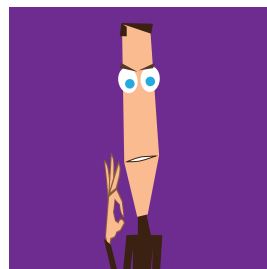

Calculerende consument: docent = uitdager

Het type 'Calculerende consument' heeft een docent nodig die hem uitdaagt. Hij vaart wel bij een strak gestructureerde organisatie, zonder veel gedoe eromheen. Voor de docent dus de taak om bij de kern van de stof blijven, en een studieomgeving te creëren waarin studenten meer moeten presteren om een voldoende te halen. Hij moet voldoende individuele toetsen af-

nemen en tussentijdse deadlines hanteren. Verplichte feedbackmomenten kunnen meer leereffect creëren. Voor de Calculerende consument is het belangrijk dat hij niet kan compenseren tussen (onderdelen van) vakken.

In de begeleiding heeft deze student baat bij een hoge lat, om hem te stimuleren om meer uit zichzelf te halen. Hij vaart wel bij een strakke begeleiding en monitoring.

Gedreven zelfontplooiër: docent = inspirator

Dit studenttype werkt graag individueel. Zonder strakke kaders wil hij zelfstandig dingen kunnen uitzoeken, liefst voor een echte opdrachtgever die hij zelf heeft gevonden. Geef dit een competitief tintje en de Gedreven zelfontplooiër zet zich volop in. Dit vraagt om een docent die de student informeel maar met gedrevenheid en passie benadert, en die zelf ook over voldoende

relevante praktijkervaring beschikt. Op aanwezigheidsverplichting zit de gedreven zelfontplooiër meestal niet te wachten, liever heeft hij de mogelijkheid om vragen te stellen tijdens een spreekuur.

Ook de gesprekken met de slb'er hoeven alleen plaats te vinden als de student er zelf behoefte aan zegt te hebben. Omdat dit type student graag vrijgelaten wordt, past een slb'er die zich opstelt als adviseur (niet te sturend, niet te schools) het best bij hem.

De opleidingsmanager:

"Met behulp van de studenttypen hebben we zicht op de slaag- en risicofactoren vóór de poort, maar vooral op wat studenten in het eerste studiejaar beweegt. Dit maakt de studenttypen interessant voor de vormgeving van ons onderwijs, de invulling ervan door de docent in de les en de begeleiding op maat."

Nico van Beek, opleidingsmanager generieke propedeuse FEM, Hogeschool Utrecht.

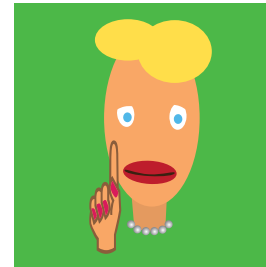

Doelloze opportunist: docent = opvoeder

De docent van dit studenttype zou hem als opvoeder tegemoet moeten treden. Veel structuur, strakke regels en planning en een aanwezigheidsverplichting, dat is wat de Doelloze opportunist nodig heeft. En dat dan in een omgeving waarin een slechte werkhouding direct wordt 'afgestraft', en waarin individuele opdrachten hem ertoe dwingen om zelf te presteren. Omdat dit

studenttype weinig besef heeft van het nut en de ernst van zijn opleiding, kan het helpen als hij snel op stage gaat of opdrachten kan doen voor echte opdrachtgevers. Actieve werkgroepen houden deze student bij de les; hoorcolleges zijn minder geschikt voor hem.

Voor de slb'er betekent dit dat deze student een intensieve, strenge begeleiding nodig heeft, met veel controle en een straf- en beloningssysteem. Op die manier ziet de student zich direct geconfronteerd met de gevolgen van zijn gedrag.

Plichtsgetrouwe samenwerker: docent = begeleider

Dit studenttype heeft baat bij een docent die fungeert als begeleider. Het best heeft hij veel contacturen in een omgeving die zijn zelfvertrouwen bevordert. In gestructureerde werkgroepen gedijt de Plichtsgetrouwe samenwerker beter dan tijdens hoorcolleges. Een aanwezigheidsverplichting is helemaal niet erg, voor deze student.

Geef hem veel teamwork, veel oefenmomenten en actieve toetsen (bijv. opdrachten in plaats van multiplechoicetentamens) en hij komt tot het beste resultaat.

De begeleiding van dit studenttype vraagt veel aandacht. Hij heeft veel feedback nodig, met veel aandacht voor de processen die bij groepswerk spelen. Dit studenttype moet bijvoorbeeld leren hoe hij meelifters kan aanpakken. Maar ook de stof zelf moet uitgebreid behandeld worden, en dit studenttype ontvangt graag een uitputtend antwoord op zijn vragen.

AAN DE SLAG MET DE STUDENTTYPEN

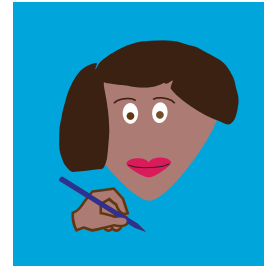
Hoe kun je als docent met het studenttypenmodel aan het werk?

Workshops en studiedagen

Docenten vertellen tijdens workshops over de onderwijssituaties die ze hebben meegemaakt met de studenttypen, over de aanpak die ze kozen voor didactiek en begeleiding en hoe dat uitpakte. Workshops kunnen zo helpen om een gezamenlijke visie te vormen over hoe kan worden ingespeeld op diversiteit in persoonlijke oriëntaties van studenten in het onderwijs.

Studententeams

Een voorbeeld van een concrete toepassing van de studenttypologie is bij samenwerkingsopdrachten. Het blijkt dat de verschillende studenttypen heel verschillend willen (samen)werken in teams en daar verschillende doelen in stellen. Sommige studenten ervaren last en stress van andere teamleden terwijl andere studenten juist van andere teamleden profiteren. Aan de hand van de studenttypologie kunnen docenten, maar ook studenten, nagaan hoe ze teams willen samenstellen zodat ze goed functioneren. Ook maakt de typologie duidelijk hoe de teams afhankelijk van de samenstelling het best kunnen worden begeleid.

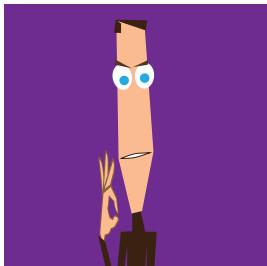
"Ik heb gemerkt dat de opdrachten veel tijd kosten en zelf ben ik daar niet altijd even gemotiveerd voor. Ik werk het liefst alleen, of in kleine groepen. In een groep wil ik taken verdelen, op mijn manier."

Studieloopbaanbegeleiding

Studenten kunnen zelf hun studenttype bepalen, door de vragenlijst in te vullen. Ze kunnen de uitkomsten gebruiken voor zelfreflectie of delen in een gesprek met een studieloopbaanbegeleider of bij een intakegesprek.

Evidence-based onderwijs

Om te komen tot evidence-based onderwijs – en in het bijzonder vraaggestuurde didactiek en begeleiding die leidt tot meer studiesucces – is het belangrijk om het studiesucces van de verschillende studenttypen te meten en te evalueren.⁴

"Ik heb nu een passief groepje, dat is niet fijn. Het hangt nu te veel van mij af. Ik neem liever de leiding samen met iemand anders die ook initiatief neemt. Nu ben ik als enige verantwoordelijk en dat roept stress op."

⁴ Daarvoor moeten in de database (via het studentnummer) de behaalde studiepunten, en zo mogelijk ook studentevaluaties en andere studie uitkomsten die worden gemeten, aan het studenttype worden gekoppeld.

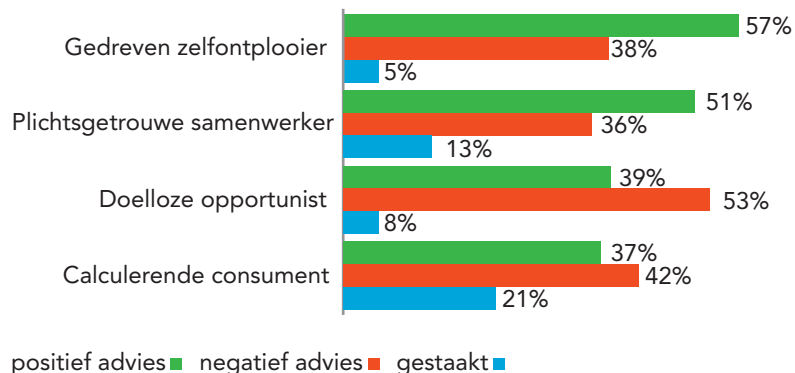
"Ik ga eerder mee met anderen in een groepje dan dat ik mijn eigen ding ga doen."

De coördinator studieloopbaanbegeleiding:

"Wat ik vooral interessant vind aan de studenttypen, is dat ze inzicht geven in de houding die studenten hebben ten opzichte van hun studie. Het blijkt bijvoorbeeld dat bij de opleiding Business Management het percentage Gedreven zelfontplooiers 1,5 x zo hoog is als bij de opleiding Facility Management. Dit leidt tot andere keuzes in werkvormen en begeleiding, ook binnen slb. Het helpt ons een betere aansluiting te zoeken bij de studenten! "

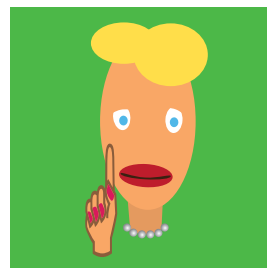
Marieke Scheepstra, coördinator studieloopbaanbegeleiding, FM & BM, Hogeschool Utrecht.

Studiesucces na afloop van derde lesperiode

Gegevens propedeuse FEM, studiejaar 2013/2014

Voorbeeld: onder de actieve studenten (Plichtsgetrouwe samenwerkers en de Gedreven zelfontplooiers) bevinden zich meer dan gemiddeld vrouwelijke en oudere (19+) studenten, en studenten met een mbo-vooropleiding. Uit de grafiek is af te lezen dat studenten van deze typen gemiddeld het meeste studiesucces behalen. Doelloze opportunisten staken minder dan Plichtsgetrouwe samenwerkers. (Zij zijn zorgeloos en plannen niet.)

"Ik werk liever niet samen met mensen die voor een 5,5 gaan en zich niet aan afspraken houden."

STUDENTEN (LATEN) BEWEGEN

Het zou tot de primaire taak van ons als onderwijsprofessionals moeten behoren om studenten die een actieve studiehouding hebben te ondersteunen om zich maximaal te ontplooien en voor te bereiden op de beroepspraktijk. Net zoals het onze taak is om studenten met een meer passieve studiehouding zich van die houding bewust te maken en gerichte ondersteuning te bieden. Daarmee kunnen we hen helpen om zich ook die actieve studiehouding eigen te maken. Dat zal het studierendement over de gehele linie ten goede komen. Met dit boekje willen we docenten en slb'ers uitdagen om de inzichten van het studenttypenmodel in te zetten om dit doel te bereiken.

De faculteitsdirecteur:

"De juiste student op de juiste plek.

Zowel voor de student als voor de school is het van belang dat er een goede match is. Nieuwe inzichten in de typologie van studenten en de wijze waarop zij het beste studeren en door docenten begeleid kunnen worden, kunnen leiden tot meer studieplezier en hogere studierendementen. De aandacht voor deze nieuwe ontwikkeling in onderwijsland is dan ook zeer terecht. We zijn er trots op dat we hiermee met de HU voorop lopen!"

Dr. Rob van Lambalgen, directeur Faculteit Economie en Management, Hogeschool Utrecht

DANKWOORD

Martin de Boer en Anne-Lise Kamphuis zijn docent (Markt)onderzoek en verbonden aan het lectoraat Marketing, Marktonderzoek en Innovatie van Hogeschool Utrecht. Het onderzoek werd uitgevoerd in de periode mei 2013 – september 2014 en werd mede mogelijk gemaakt door de stimuleringsregeling Learning Analytics 2013 van SURF. De statistische analyses zijn uitgevoerd in samenwerking met Robert van Ossenbruggen (Customer-Central).

We danken de studenten, docenten, studieloopbaanbegeleiders en opleidingsmanagers van de Faculteit Economie en Management, die met veel enthousiasme hebben meegewerkt aan de totstandkoming van het model en de faculteitsdirectie en het college van bestuur van Hogeschool Utrecht voor hun steun en vertrouwen.

WAT BEWEEGT JE STUDENTS?